

De weg Gods met de mens hier op aarde, naar de Hemel leidende

Voorgesteld in enige zaligmakende kenmerken, bij wijze van een brief,
geschreven door een gelovig Broeder,
tot besturing van zijn duistere en bestreden zuster

door

Jacobus Koelman

2 Korinthe 3 vers 2 en 3

Gijlieden zijt onze brief, geschreven in onze harten, bekend en gelezen van alle mensen. Als die openbaar zijt geworden, dat u een brief van Christus zijt, en door onzen dienst bereid, die geschreven is niet met inkt, maar door den Geest des levenden Gods, niet in stenen tafelen, maar in vleses tafelen des harten.

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2004

Voorrede

Bescheiden lezer!

Nademaal het des Heeren Voorzienigheid behaagd heeft dit werkje, in den vorm van een brief geschreven, voor enige jaren mij in de hand te doen komen, ik het inmiddels dikmaals gelezen en aan anderen uitgeleend had, waardoor vrome en bekommerde zielen onder het lezen veel hadden genoten, die menigmaal wensten dat het voor hen mocht worden uitgegeven, heb ik, alvorens er toe te besluiten dat het gedrukt zou worden, dewijl de aanzoeken vermeederen, het laten nazien of er iets in mocht voorkomen dat niet op Gods woord gegrond was. Maar men heeft bevonden dat het geenszins tot nadeel, maar tot opbouw van het rijk van Christus kon strekken, terwijl het waar is dat de natuurlijke mens dat de natuurlijke mens niet begrijpen kan de dingen die des Geestes Gods zijn, en zulk een er daarom weinig aan zal hebben, ja, het niet zal achten.

Toch zou het hun, die zichzelf ras genezen, nog wel tot een ontdekkend middel kunnen dienen, indien zij nauwkeurig op de werkzaamheden, die er in beschreven worden, acht geven, en de Heere God hem met Zijn Geest bestraalde, om hem bij die stukken te bepalen.

Maar zo de ziel er niet bij stil gezet wordt, helpt geen boek, hoe ontzettend ook geschreven; de mens zal zich toch met loze kalk zoeken te bepleisteren, en zichzelf gerust stellen op gronden waarmede hij zal omkomen.

Maar dat is ook waar, dat dezen het zijn, van wie de Heere Jezus zegt: *"Vader, Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen die u Mij gegeven hebt."*

Deze brief is opgesteld geworden om een zuster, die in een duistere zielentoestand verkeerde, en veel met ongeloof te worstelen had, daarin ter hulpe te komen; waaraan haar ziel geen vreemdeling was.

Maar de Heere kan deze stoffen ook nog dienstbaar maken voor onbekeerden, en voor bekommerde en bestreden zielen.

Het is dan aan den Heere over gelaten waartoe en voor wie Hij zulks nog wil gebruiken, en aan het hart toepasselijk maken, want de Heere gebruikt wel meer geringe middelen ter grootmaking Zijns Naams.

En gij, door God begenadigde lezer, die er toch het beste over oordelen kunt, stoot u toch niet aan de eenvoudige uitdrukkingen die er in voorkomen: zo uw oog boos is, steek het uit, door er veel over te zuchten tot God.

Dat het dan in zegen ontvangen worde, en dat er een gezant een uit duizend bij kome Die het uitlegge, en bevattelijk make voor vele zielen, om hen te doen zien welke genade hen geschonken is.

De Heere God make het vruchtbaar, en binde het onder het lezen op het harte, tot Zijn eer, en om Zijns Naams wil. Amen.

Utrecht, 1742. N. N.

DE WEG GODS met de mens hier op aarde, naar de hemel leidende

VOORGESTELD in enige zaligmakende kentekenen, en bij wijze van een brief, geschreven door een gelovig broeder, tot besturing van zijn duistere en bestreden zuster.

AANHEF

Hartelijk geliefde zuster, schoonste onder de mensenkinderen, Psalm 45:3!

De zoete Heere Jezus, de vriendelijke Vriend, zo beminlijk en hartstrelend in Zijn liefde, Hoogl. 5:16, die Zijn hand tot de kleinen wendt, Zach. 13:7, zegene dit geringe werkje aan u, en make het vruchtbaar tot Zijn eer en heerlijkheid!

Zoet en gepast voor moedelozen is het wat men vindt, Psalm 10:14: "Gij ziet het immers, en Gij aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uw hand geve; op U verlaat zich de arme, en Gij zijt een Uithelper der wezen."

Lieve zuster, ik weet niet beter, of uw inwendige staat is moeite en verdriet; u denkt al zuchtende: "Wat zal de late avond nog baren. Roept met David in bekommernis uit: "Ik ben bekommerd vanwege mijn zonden. Psalm 38:19. En vraagt als een verlegen ziel: "Och, wat zal ik doen om zalig te worden? Wat zal mijn einde zijn als ik sterf, en een eeuwigheid tegemoet ga, die haast te verwachten is? Psalm 12:4

Ja, lieve zuster, ik stem zulks toe, en ik geloof dat uw bekommering billijk is want des mensen leven is kort, en in een ogenblik wordt het afgesneden. Psalm 103:15 en 16; en Joh. 7:6. Al is een mens nog jong, hoe spoedig is de bloem des levens verdord? Ik geloof dat uw angst te billijken is, als u zegt: "wat zal mijn einde zijn, hoe zal het gaan als ik voor het oordeel Gods kom, en het vonnis zal worden uitgesproken van eeuwig wel of eeuwig wee? Ik geloof dat u daarover bekommerd bent, en dat uw kommer nog vermeerderd, door het zien van het nabij komen van een bijna-christen, die meer met de schijn, dan met de daad gediend is, en zo een eeuwige duisternis tegemoet gaat. Job 14:12; Jes. 14:11.

Uwe hovaardij is in de hel nedergestort, met het geklank uwer luiten, de maden zullen onder u gestrooid worden, en de wormen zullen u bedekken. Daarom is het niet af te keuren dat de bekommerde ziel zich er over ontrust, of zij nog niet eenmaal bedrogen zal uitkomen!

Lieve zuster, ik zal u enige kentekenen, benevens enige tegenwerpingen trachten voor te stellen, en deze naar de bekwaamheid, die de Heere mij zal geven, oplossen. Lees dan onpartijdig, en zonder het ongeloof voet te geven; ook uzelf niet bedriegende, Job 30:23, hoewel ik geloof dat u eer geneigd zijt het ongeloof en den duivel te helpen, dan bedaard te luisteren naar wat naar uw hart is, Prediker 12 : 5. O! Ik zeg niet te veel: het is een waarheid, die uit uw ongelovig redeneren geboren wordt; bepaald dan uw hart bij het navolgende:

1. Vraag het uzelf eens af, of het u niet heugt dat u aan uzelf bekend gemaakt werd, zoals God in Zijn Woord zegt: Jer. 31:19 en Psalm 14:3. Nooit krijgt de natuurlijke mens die kennis van zichzelf, tot overtuiging van zijn gemoed, zoals zij in Gods Woord uitgedrukt wordt. Hebt u toen niet geloofd dat u buiten waart? Efeze 4:18. Dat u miste, dat u van alle zaligmakende genade ontbloot en onder Gods Toorn waart, en dat zijn toorn op u rustte? Dat u geloofde en zei: "als het zo met mij blijft, moet ik voor eeuwig verloren gaan, tenzij de Heere Zich uit vrije genade over mij ontferme? Efeze 5:8, Rom. 1:30, 8:7 en Jac. 4:4.

2. Is daaruit ontstaan een hartelijk berouw, een ware droefheid over uw zonde, en raakte u aan het treuren en wenen over uzelf? Zach. 12:10
3. Wist u deze uw staat als geheel rampzalig? Zeide u, daarvan overtuigd: "Och, wat ben ik ellendig, dewijl ik al het ziel zaligend goed mis, waarin de ziel alleen kan rusten? Gal. 5:17. Rom. 5:12 en Rom. 6:23.
4. Kende u die staat, waarin u uzelf bevond als de aller gevaarlijkste; en riep u toen niet uit: "Wee mij, ik verga?"
5. Ontstond door deze kennis van uzelf in uw gemoed een radeloosheid, en een roepen: "Ach mij, wat moet ik doen opdat ik zalig worde, waarheen zal ik mij wenden"? Vond u ergens rust voor uw gemoed? Was het met u als met Noachs duif, die geen rust vond voor zij in de ark was? Was het ooit zo met u, voor u bij aanvang werd ingeleid, door genade in de geestelijke Ark, Jezus?
6. Bent u begonnen te vlieden naar de vrijstad, met veel bekommering hoe er eenmaal in te komen, gelijk een die in onwetendheid iemand het leven had benomen, daarom vluchtte tot de vrijstad, met veel bekommering dikwijls omziende of hij niet achterhaald werd, eer hij binnen de poort was? Is het ook zo met u? Deut. 19.
7. Werd gij, terwijl u vlood, aan uw machteloosheid ontdekt, iets aan uw zaligheid te kunnen toedoen; en bespeurde u dat het alleen vrije genade zou moeten zijn, en dat de Heere alleen door vrije liefde zou moeten worden bewogen u in liefde te aanschouwen, en Zijn vrije genade aan u te verheerlijken? 2 Tim. 1:10.
8. Was het u een wonder, dat de Heere u nog verdroeg, u tot op dit ogenblik in het leven gespaard, en nog niet tot het voorwerp van Zijn toorn gesteld had? Dacht u niet: "Waarom heeft de Heere mij nog zolang gespaard, en nog niet weggenomen uit het land der levenden? Luk. 15:21. Riep u niet uit: " O! hoe groot is de liefde en de verdraagzaamheid des Heeren?
9. Bevond u uzelf volstrekt niet waard dat de Heere nog bemoeienis met u zou maken; en zei u: "Voor mij, zondig schepsel, is de minste gunst des Heeren te groot? Jer. 17:16.
10. Zag u zulke noodzakelijkheid in de genade, dat u zei: "Heere, geef mij genade, of ik moet eeuwig omkomen?"
11. Zag u er niet een groot voorecht in, genade in de ogen Gods te ontvangen; en was het niet uw verborgen zuchten deze deelachtig te worden? Zou ge u dan niet de gelukkigste mens gerekend, en uitgeroepen hebben: "O, wat wonder van genade, door God in liefde omhelst te worden!"
12. Ontstond hieruit niet een walging van uzelf; kunt ge het wel ontkennen, dat u met Efraim uzelf verfoeide, Jer. 31:19, wegens uw dwaasheid? Wilde u het niet aan uzelf wreken, en veroordeelde ge uzelf niet vanwege uw onzinnigheid, dat u zolang het hoogste goed niet had geacht? Dacht u niet bij uzelf: "Geen monster zo groot als ik. Achtte ge uzelf niet volstrekt onwaardig het leven nog te genieten, en wilde u uzelf nu en dan niet verbergen van schaamte?"
13. Zulk een aan zichzelf ontdekte krijgt bij ogenblikken wel eens van de Heere Jezus te zien dat Hij een liefdevolle Zaligmaker is, ook machtig en gewillig zulk een ellendig zondaar te

hulp te komen, en van het gewis verderf te redden. Ach, geliefde Zuster, vraag het uzelf eens af: was Jezus u nooit dierbaar, en bekoorde u nooit die liefdevolle, wonderlijke Persoon?

14. Zag u daarin niet uw grootste geluk en zaligheid, met Jezus verenigd te worden, en met de Bruid uit te kunnen roepen: " Mijn Liefste is mijn? Hoogl. 6:3. En was dit niet uw gedurig zuchten: " Ach, ware Hij eens de mijne, en ik de Zijne, wat zou ik dan gelukkig zijn!?"

15. Was het er u om te doen met Jezus verenigd en met God in vrede te zijn, in Christus Bloed met God verzoend te worden? Rom. 6:11. Het was Absaloms taal, 2 Sam. 14:32: " Wat baat mij het leven, zo ik mijns vaders aangezicht niet mag zien? Was het ook zo met u? Was het met u ook: " Wat baat mij het leven, zo ik niet met den Heere verzoend ben, en in Zijn Gunst mag delen?"

16. Sprak u zelf het vonnis des doods over u uit? Psalm 130:3. Wilde u niet anders dan als een zelfveroordeelde uit vrije liefde en genade, om Jezus' wille alleen, genade bij God ontvangen; bevond ge u een bedelende en kloppende aan de deur van vrije genade, gelijk de Pelgrimsreiziger voor de Poort des Heils al zuchtende stond te kloppen, om ingelaten te worden? Klopte u ook zo aan Jezus liefdehart, om uit genade door Hem te worden op en aangenomen?

*Ach, mocht ik hier eens binnen gaan,
Ik, boos en snood rebel,
Verdien niets dan de hel;
Al trof 'k slechts kruis en moeite aan,
Ik zong voor eeuwig d' ere,
Tot prijs van Sions Heere.*

17 Begeerde u genade om met den Heere bevredigd te zijn? Om niet meer te zondigen tegen God? Jes. 59:2. En om nu als een verzoende met den Heere te leven, en Die Heere geen ongenoegen meer aan te doen?

18 Kwam Jezus u niet in alles dierbaar voor? Zonderde u wel iets uit, was Hij u niet in alles even dierbaar en onmisbaar? Hoogl. 6:11. Moest u daarom niet uitroepen: " Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk! Hoogl. 4:15. En waart u niet overtuigd dat u Zulk een Zaligmaker nodig had! Zeide u niet in uw hart: "Zo er iemand Jezus nodig heeft, dan ben ik het? Ja, ik heb Jezus in en tot alles nodig met al zijne zaligheid!"

19 Kon u wel met iets minder getroost worden, moest het niet Jezus alleen zijn, Hand. 4:12, zou u verlost worden van uw zielenpijn? Hebt u zulk een begeerte, het eigendom van Jezus te zijn, dat uw zielenzucht is:

*Kon 'k U in mijn hart besluiten,
O mijn Jezus, naar mijn zin,
Neen! Ge kwaamt daar nimmer buiten
Maar Ge bleef er altoos in?
Ik zou Hem niet meer loslaten,
Ik bond Hem op mijn hart.*

20. Is het u een last geworden, zo te leven kunt u het niet langer uithouden te zijn en te blijven, zoals ge u bevindt. Is uw ziel begerig naar geestelijke verandering? Begerig naar veranderd te zijn naar ziel en lichaam, en vrede bij God te vinden? Jes. 27:5.

21 Draagt ge uzelf daartoe Jezus op, om met ziel en lichaam voor eeuwig de Zijne te zijn, opdat Hij u dan bewerke tot Zijn eer, en uw zaligheid, terwijl u ziet, Jes. 44:5, "Deze zal zeggen: Ik ben des Heeren, en die zal zich noemen met de naam Jakobs, en gene zal met de hand schrijven: Ik ben des Heeren."

22. Zag u daarvan de volstrekte noodzakelijkheid in, en schatte u het de Heere meer dan waard al wat u bent, voor Hem te zijn; zou ge uzelf niet de gelukkigste mens achten als de Heere u aannam als Zijn kind? Rom. 12:1. Psalm 116:12.

23. Kwam Jezus u dierbaar voor als Profeet, als die grote Profeet, die grote Uitlegger? Job 33:23. Zat u graag aan Zijn voeten om van Hem geleerd te worden? Hand. 22:3. En leerde u daar niet van die grote Leermeester hoe groot de kloof was die er bestond tussen u en de Heere? Hebt u daar niet te verstaan gekregen hoe groot, wijs, en algenoegzaam God is, en hoe u geheel en al dwaas en verdorven zijt? Waren u Zijn leringen niet dierbaar, en had u er wel iets tegen? Was het niet aangenaam voor uw ziel de leringen des Heeren te mogen verstaan? Was het niet uw zucht: *Och, dat het diep in mijn hart moge ingedrukt worden.* En als u eens iets van de zoetheit proefde, was het dan niet: *Hoe zoet zijn mij de redenen van Jezus' mond, ja, zoeter dan honing en honingzeem.* Stond uw hart niet open voor Zijn raad en Zijn voorlichting, en wilde u Zijn raad niet graag opvolgen; werd dit niet uit uw spraak openbaar, daar uw ziel zuchtende was tot Hem, Die de Raad des Vaders is? Joh. 14:8. Was het niet: *Wat zal ik doen, en hoe zal ik Gode aangenaam leven.* Menigmaal riep u uit: *Och, dat de Heere Zelf mijn radeloze ziel kwam onderrichten, opdat ik weten mocht wat Zijn wil en weg is!* En kwam u niet graag als een dwaas voor de Heere, voor de Opperste Wijsheid uw dwaasheid belijden, Hem smekende om wijsheid en om goed verstand. En vond u dat niet alleen hoogst betamelijk, maar ook zeer begeerlijk, aan de voeten van die zoete Wijsheid uw dwaasheid te bewenen, en uw dagen te mogen doorbrengen om van die Wijsheid te mogen horen, en steeds van Hem af te hangen (gelijk Jakob zich aan Hem vastklemde toen hem de heup verwrongen werd?) Zie, dit zijn wezenlijk de bevindingen van hen die Jezus tot profeet hebben en waarlijk Zijn zalige leerlingen zijn.

24 Werd u die lieve Goël niet als Hogepriester nodig? Psalm 110: 4, om u met de Heere te verzoenen? Hebr. 5:6. En als Voorbidder? Was Zijn voorbede u niet begeerlijk en dierbaar. En had ge niet weinig verwachting van uw eigen bidden; zag u niet dat uw bidden zonder Jezus voorbede u niet redden kon? Hebr. 7:25. Zuchtte u niet in uw hart: "Och! Dat Hij mijn Hogepriester en Voorbidder ware, want zonder Hem zullen mijn zuchtingen, en zal mijn bidden niet aangenaam zijn voor God, zo Hij ze niet maakt tot een liefelijke reuk, die opklimt voor den Troon." Hebr. 9:12. Hebt u dat van die grote Profeet geleerd, dat u die beminnelijke Hogepriester in alles nodig hebt, dan hebt u iets geleerd dat de natuur niet leert. Och, hoe gelukkig zijn zij die zulk een medelijdende Hogepriester hebben.

25. Werd Jezus u ook dierbaar als Koning? Kwam het u niet overdierbaar voordat Hij zulk een machtig koning is, en een zegepralend Heerser, was u niet bekoord door Zijn Persoon? Ja, was u niet verblijd dat Hij zo groot in overwinning was? Openb. 19:15. Was het niet uw zucht: *Och, was hij ook maar mijn Koning, wilde Hij ook maar een Heerser over mij zijn?* Vraag het uw hart eens af: Boodt ge uzelf nooit Hem aan met lichaam en ziel, om onder Zijn heerschappij te zijn? Psalm 2:6. Zou u dan niet voldaan zijn, als Hij maar over u heerste, en al uw vijanden overwon. Zette ge uw hart voor niet open voor Dien Koning der ere, dat Hij maar tot u in mocht komen? Zou Hij als uw Zienvriend niet welkom zijn, en was het niet uw zucht: Och, dat Die Koning maar in mijn hart kwam, en dat Hij alles wat van mij is, mij maar ontnam? Wilde u niet, met alles wat u had en waart, Diens Konings zijn, en had ge wel iets

tegen Zijn heerschappij? Zij was integendeel voor uw ziel! En was dat ook uw woord tot des Konings onderdanen: *Och, ik weet niet beter dan dat ook ik Jezus zoek tot Koning voor mijn ziel, en het is mij zobegeerlijk onder Zijn Heerschappij te zijn; och, dat Hij mij daar maar onder deed bukken, dat hij mijn hart maar aan Zijn Heerschappij onderwierp!* O! dan zijt u een gelukkige koningin van Jezus.

26. Was des Konings wet ook uw wet, en bevond u die in alles wijs en goed, hebt u die in liefde omhelst? En was het niet uw zuchten: *Och, dat mijn wegen gericht werden om uw inzettingen te bewaren?* Psalm 119:5. Al was dit voor het vlees zwaar, het was evenwel uw gedurig zuchten: *Och, kon ik Uwer wet maar gelijkvormig worden, want zij is in alles wel geordineerd.* Psalm 119. Zij is volmaakt, daarom vind ik er al mijnen lust in, en omdat u er door geleerd werd, vond u er uw vermaak in. Was uw zucht met David: *Ontdek mijn ogen, dat ik aanschouw de wonderen Uwer wet.* En was het ook uw bede: *Als Gij, Heere, mijn hart vernieuwd zult hebben, zal ik het pad Uwer geboden lopen?* O, u bent iemand die de wet van koning Jezus getrouw betracht!

27 Is Jezus lust ook uw lust? Zijn blijdschap ook uw blijdschap? Zijn eer ook uw eer? Spreuken 8:34. Want des Konings eer bestaat in de veelheid Zijner onderdanen! En zou het ook niet uw blijdschap zijn dat Jezus Koninkrijk uitgebreid werd? Is dat uw zucht: *Mocht ik het geluk hebben dat ook door mij Zijn Koninkrijk werd uitgebreid?* Is uw wens: *Och, dat Dien goedertieren Koning maar hulde en eer werd toegebracht,* Psalm 97: 12, en dat al wat leeft maar eerbiedig voor Hem zich neerboog, Hem juichte en Hem lof toezwaaide. Zou dat uw lust zijn? Dat gij zelf het maar het eerste mocht doen, en de wereld mede, opdat zij ook eens mocht verlieven op des Konings schoonheid en heerlijkheid, en dat zij lofgedichten van Hem zong, opdat Hij zich mocht verblijden! Zou dat nu uw begeerte zijn? O, geloof dan: *Des Konings lust is aan u, en gij zijt Zijn kroon.*

28 Zijn des Konings onderdanen uw geliefde vrienden, en hebt ge veel achting voor hen? Is het uw hartewens liever met de onderdanen van Koning Jezus om te gaan, al zijn ze arm, 1 Thess. 5:11,12, dan in het gezelschap van onbekeerden, al zitten die ook op tronen. Hebt u des Heeren kinderen lief omdat ge het beeld Gods in hen ziet, en omdat ze heiligheid en nederigheid lief hebben? Hebt u hen lief omdat ze van de wereld veracht worden; is het uw verlangen onder hen te wezen als Lydia? Hand. 16:14. Zou u daarin uw geluk zien. Vond u uzelf somtijds onwaard met hen te verkeren en te rade te gaan, en was u die vriendschap niet zoet; vond u het somtijds niet goed en aangenaam bij hen te zijn, onder de bedauwing van die liefdevolle Jezus? Zijn die mensen niet gelukkig in uw ogen; denkt u niet dikwijls: *Och, wat zijn die mensen gelukkig, omdat ik er geen deel aan heb?* Maar wilt u toch met hen in de strijd gaan, opdat u ook in de buit mag delen; al moet u van vermoedheid blijven staan voor de beek, gelijk David's tweehonderd: heb dan goede moed, u zult mede in de buit delen.

29 Verstaat u ook al de taal van des Konings onderdanen; kent u hen aan hun spraak, kunt u die beter verstaan dan de schoonste rede van de wijzen dezer wereld, zelfs al wordt de eerste stamelend gesproken? Is u die taal aangenaam omdat ze op de Hemelse Academie geleerd is? Jes. 19:18. Kent u het onderscheid tussen Schibboleth en Sibboleth? Richt. 12:6. Is het daarom dat ge er in uw hart mede verenigd zijt, en ook omdat het uw geestelijke landslieden zijn, van dezelfde geboorte, (nl. de geestelijke) waarheen ook uw begeerten zich uitstrekken. Psalm 87:5. Als u ontdekt dat zij uw taal verstaan, vindt ge er dan geen behagen in bij hen, en in hun gezelschap te zijn, al hebt ge hen vroeger ook nooit gezien? Was het, als u hen eens ontmoette, somtijds niet de betuiging van uw hart: *O, die taal verstond ik zoo, daarmede verenigde ik mij zo, en ik kreeg hen zolief!* Al was u nog zover van elkander verwijderd terwijl

zij met u hetzelfde gemeen hebben in het spreken over de dingen die het Koninkrijk Gods aangaan, was het u soms inderdaad alsof die vrome u had beluisterd, omdat hij dezelfde dingen sprak die u had ondervonden. Dat kent ge immers wel, o gelukkige reiziger naar Kanaän. Reis maar voort; in de hemel wordt u verwacht en ingewacht door alle reizigers die reeds vele eeuwen u zijn voorgegaan.

30 U hebt immers ook met hen enerlei hart en enerlei weg; Jer. 32:39. Hoort u hen klagen over de verdorvenheid van hun hart, daarvan weet u immers ook; ook dat is gewis u met smart bekend! Als zij moeten klagen dat ze in duisternis wandelen, zulks is immers u ook niet vreemd, en het was toch wel eens de betuiging van uw hart: die klaagt over hetzelfde als waarover ik zomoet klagen, en ik zou toch niet durven zeggen dat deze gene genade had. Het is of hun klagen uit mijn hart gekomen is; wat zij wensen, wens ik ook, hun lust is ook mijn lust, hun leven, mijn leven, hun vermaak, mijn vermaak, hun rust, mijn rust, hun ziekten, mijn ziekten; hun gezondheid, mijn gezondheid; hun zucht naar Jezus ook mijn zucht naar Jezus. O, gelukkige ziel, zucht maar voort, u zult haast bij uw God verschijnen! En dan zal al uw zuchten in een eeuwig juichen veranderd worden!

31 Haat u de zonde als zonde, omdat de koning, de Heere ze haat? En wenst hij met uw ganse hart tegen alle zonden te strijden, opdat de Naam des Heeren er niet om gelasterd moge worden? Hebt ge ook eerbied voor de dag des Heeren, de Sabbatdag; wenst ge uzelf in alles er voor te wachten dat u die niet ontheiligt in leven en in wandel? Is het uw hartelust in alles de waarheid te spreken en niet valselijk te zweren; zou u daartegen ten allen tijde willen ijveren? Jer. 5:7. Zou u wel tranenbeken willen storten omdat door anderen zo dikwijls de heilige Naam des Heeren gesmaad wordt; hierdoor zijn des Konings vijanden ook uw vijanden! Neh. 13:15. Wilt ge dezulken ook geenszins gelijkvormig zijn; noch in spreken noch in kleding, noch in wandelen, omdat ze des Konings vijanden zijn? Zie, dan ben u een vriendin des konings.

32 Hebt ge ook veel behagen in het dragen van des Konings livrei, die in een zuivere heilige wandel bestaat, Lev. 10: 3 en Psalm 45, om in gestikte klederen tot de Koning geleid te worden? Is u dat niet zeer begeerlijk zo met de klederen des heils omkleed te worden in de verborgen mens des harten bestaande, in een stille, ootmoedige geest, die kostelijk is voor God? Bent u op dat Beeld verliefd, en is uw zuchten niet met de dichter: Och Heere, heilig mij, en doe mij Uwer Heiligheid deelachtig worden! 1 Petrus 1:16, en Jes. 6:3. Is het uw hartelust, ware het mogelijk, heilig voor God te leven. Vraag het uw hart eens af: begeert u ook daarom niet de heiligheid, omdat zij zulk een sieraad voor Gods kinderen is, en ook omdat daaraan Gods kinderen gekend worden. Lev. 11:44. Is het niet eens uw zuchten: Och, dat men mij kende als een geheiligde door mijn heilige wandel! 1 Petrus 3:1. Och, dat de heiligheid als een sieraad en een glans op mijn daden lag, zodat die van mij afstraalde als de glans van een flonkerende ster? Beschouwt u de heiligheid uwer ziel schoonheid en gezondheid te wezen, omdat God er door verheerlijkt wordt? 1 Kor. 10:31 en Rom. 12:2. En kunt ge zonder dat niet tevreden zijn; bent u dan niet in uw element? Vindt u daarin het leven voor uw geest, in alles onberispelijk te zijn, veel in heilige afzondering te verkeren in uw binnenkamer onberispelijk te wezen in uw beroep, en in uw verkeer bij de mensen, naar ziel en lichaam beide? Efeze 1:17. Vraag het uzelf eens af of het niet de begeerte uws harten is, dat u van de Heere moogt ontvangen een geheiligd verstand en een geheiligde kennis en wetenschap in Gods Woord, om te mogen verstaan de dingen die u van God geschonken zijn; en tot een rechte kennis van de eigenschappen Gods, Die Zich in Zijn woord openbaart als een genadig en barmhartig God, maar Die tevens ook rechtvaardig is, en een God die ten alle dage toornit over de zonde, en Die de overtredingen geenszins voorbij ziet? Hebt u niet enigermate

een geheiligde kennis van Gods recht vaardigheid gekregen, zodat u in uw hart zegt: Had de Heere mij reeds lang in de hel geworpen, ja, al ware het om de minste zonde, zo zou Hij nochtans volmaakt rechtvaardig zijn. Zou u dan nog niet moeten uitroepen:

*Heilig zijn, o God, uw wegen,
niemand kan U spreken tegen.* Psalm 77. Datheen

De dingen eerst voor uw verstand onbegrijpelijk en met wrevel door u afgekeurd, werden deze later niet enigermate aan uw verstand geheiligd, waardoor u alles moest billijken als rechtvaardig en goed? Psalm 5:5 en 6; Psalm 7:12 en Dan. 9:7.

Voorheen was in dat onreine hart geen plaats voor de eeuwige raadsbesluiten Gods en van des mensen diepe zondeval, en nu komt u dit te omhelzen als zuivere waarheid, terwijl ook door de raadsbesluiten Gods voor uw ziel nog een weg ter behoudenis is geopend, om het anders gewisse verderf te ontkomen, door de eeuwige Borggerechtigheid en het verzoenend Bloed van Christus. Vraag het uw ziel eens af, of het u nog nooit is gebeurd dat de Heere u zo een voorkoming van Zijn liefde tot u deed gevoelen, dat ge een hoop kreeg, en u enigermate geloven mocht dat ge zijt overgegaan uit de dood in het leven, Rom. 11:17 en Joh. 1:14. Dreef het u niet in aanbidding van Gods rechtvaardigheid, toen de Heere u deed zien hoe het ganse menselijke geslacht om de zonde van Adam onder de rechtvaardige toorn Gods gekomen is, en dat het nochtans de Heere behaagd heeft enigen uit die diep van God afgevallen zondaren te verkiezen tot de eeuwige zaligheid, en dat wel uit vrije en soevereine genade om Zijns Zelfs wil, zoals de Schrift zegt: "Jakob heb Ik liefgehad, maar Ezau heb Ik gehaat;" terwijl al de anderen om hun eigen, en niet alleen om de erfzonde, maar ook om de dadelijke, eeuwig zullen moeten omkomen. O, eerst kwam het verstand er zo tegen op, dat er zoveel mensen verloren gaan om Adams zondeval Joh. 15:19, terwijl er zo weinigen zullen zalig worden, wat had toen het verdwaasde verstand een ontaarde gedachte van God, Die toch niet is dan loutere goedertierenheid, en Die als het ware Zijn kinderen bidt dat zij toch op Hem hun hoop zullen stellen; hun betuigd, dat Hij gewis hun wel zal doen; waarvan Hij hun zo menigmaal in Zijn Woord verzekert, opdat zij op Hem zouden vertrouwen, en niet vrezen. Luc. 12:32 en Jes. 49:13.

Ik zie, lieve zuster, dat deze stof te uitgebreid is, en ik zou, om deszelfs uitgebreidheid in deze dierbare zaken, geen raad weten hoe er uit te komen; ik moet dus noodzakelijk hier afbreken.

VERVOLG

Maar ik heb nog een weinig kentekenen, die ik maar in het kort zal noemen, om tot een einde te geraken.

Bekent u in uw hart, dat ge graag de livrei van koning Jezus zou dragen, om daarmee geestelijk te pronken, en hoe meer ze schittert, hoe liever ge het hebt; ofschoon u er veel tegenin moogt brengen, terwijl u dit leest, en zegt: *het lijkt er bij mij niet naar, ik ben een onheilige, een onreine, en een gans bedorvene; want in plaats dat mijn hart zou opgesierd zijn met Jezus' Beeld, is het opgeschikt met zonden, en met dingen die buiten God zijn; dat lijkt naar zulk een heiligheid, waarmede de Bruid Christi versierd is!*

Ik zal u op alles niet antwoorden, maar alleen op het laatste. En dan wilde ik u vragen: Weet u wel dat het ongeloof op alles iets weet te zeggen, om u de troost te ontnemen, die in des Heeren toezeggingen zo ruim voor u ligt opgesloten; en daarom: met die livrei, waar u naar zucht, dat u die dragen moogt, u zult er volmaakt in de Hemel mee bekleed zijn; en het ongeloof zal u daar niet meer van de blijdschap beroven, die de Heere u geven zal. En daar zult u niet meer zuchten:

*Mijn gruw'lijk, naar en duister ongeloof:
Ik heb te lang gezeten in uw boeien!*

*Ach! Was ik voor uw helse rede doof,
Hoe zou mijn ziel door kracht van waarheid groeien,
Hoe zou ik Jezus' Dierbaarheid erkennen,
Geloven, en mij steeds aan Hem gewinnen.*

33. Hebt ge enigermate leren verstaan, wat zaligheid er in ligt, God te kennen? Want *onbekend maakt onbemind*; en weet u waaraan het blijkt dat u God kent? Vraag uzelf eens af: ziet u er geen geluk in God te kennen, en vindt u het niet treurig dat ge zó blind bent? Job 17:3 en Jes. 53:11. Zie, dat is waarlijk een bewijs dat u God kent; want hoe meer een ziel kennis van God heeft, hoe minder zij God begrijpt; en dat is geen letterkennis, o neen, maar dat is een kennen van God met het hart. Want anders zouden de huichelaars de ware Godskennis bezitten. Jer. 9:23, Job 36, en Joh. 1:8. Want de ware kennis, die naar de Godzaligheid is, wordt gewrocht door de geestelijke overtuiging in het gemoed. De ziel zegt dan: *O, wat is God groot, ik begrijp er zowenig van, het is mij te wonderlijk, ik wordt hoe langer hoe meer dwaas in mijzelf.* O! ziel, dat is geestelijk van God geleerd zijn, en dan leert men met David zeggen, Psalm 86:8: "Onder de goden is niemand U gelijk, o Heere; en daar zijn geen gelijk uw werken."

Zie, lieve zuster, dat is Bijbeltaal, en als het u eens gegund wordt dat te belijden, dan is het u immers tot smart dat u zo weinig van dat zalige kent, en dat ge zo blind zijt. Maar zou dat niet de zucht van uw hart zijn: Och! Mocht ik dat zalige, nederige, gelijkvormig aan God zijn, kennen! Zou dat niet de lust van uw hart wezen?

*Och, lieve zuster, heb dan moed!
Dat leven van uw leven,
Zal in de heerlijkheid,
Hier boven, God u geven.*

34. Dat kennen en lief hebben, gelijk Asaf, Psalm 73, zo u voor uw ziel een koninklijke lekkernij wezen, als ge zo die beminnelijke Heere Jezus mocht lief hebben! En zucht u daar gedurig om; zijn die zuchten voor de Heere dan verborgen?

Och, dat ik U toch hartelijk mocht liefhebben, Heere! Dat ik als door een vlam van liefde mocht worden aangestoken; opdat dat ijskoude hart eens mocht smelten, en door liefde worden verteerd. Als u dat niet tot grote blijdschap zijn, als al uw verdorvenheden eens in die liefdevlam mochten verbranden, zodat u ze nooit meer zag, en zij nooit meer in uw hart opkwamen, zo dat u met David zeggen kon: "O, hoe hartelijk lief heb ik U, Heere! mijn Sterkte! Psalm 18:2 en 116:1. O! mocht mijn hart alzo gesteld zijn! Wat zou dat mijn ziel tot verkwikking zijn! Och, geloof toch, lieve zuster: waarnaar u zo verlangend hier zucht, zult u eens in de eeuwige heerlijkheid in alle volheid genieten. Psalm 97:11 en Hoogl. 8:6.

*Houd toch maar moed,
Gij Gods geliefde volk,
De zon rijst weldra voor u op,
En dan verdwijnt de wolk.*

35. In dat zalige God kennen, en in Geest en waarheid Hem aanbidden, ziet u een begeerlijkheid. Wilt u aanbidden, zo als de Heere aangebeden wil zijn? Job 4:24 en Jes. 29:13. Is lippenwerk bij u niet veroordeeld? Is dat niet tegen uw hart en tegen uw begeerte; zou u niet graag met lust zijn aangedaan, om veel in het verborgen het Aangezicht des Heeren te zoeken? Is het niet uw gedurig zuchten: och, dat ik hartelijk bidden kon, dat ik de Heere, dat eeuwig aanbidningswaardig Wezen, mocht aanlopen als een waterstroom! Maar ziet u niet in het bijzonder dat de Heilige Geest u moet leren bidden? Rom. 8:26. In Geest en waarheid te

kunnen bidden, zou dat uw lust niet zijn? Och, onder zoek uw hart eens onder des Heeren oog, en zucht tot Hem: *Och Heere, leer mij toch afhankelijk, aan mijzelf verloochend, en nederig bidden, zoals David, 2 Samuël 7:18.*

*Hebt u zo in 't zoete bidden lust
Zou Jezus zijn uw zielerust?
Treed dan maar zuchtend, biddend voort!
U bent haast, waar u eeuwig hoort.*

36. Zou dat uw hartelust wezen, als dat aanbiddelijk Wezen u na op het hart lag, en u de indruk van Zijn nabijheid altijd in uw hart gevoelde, waar ge u ook bevond? Maakt dat uw klacht uit, dat u uzelf daar zover van gevoelt? Is het uw zucht: *Och! dat het anders ware, dat ik steeds onder de indruk van Zijn tegenwoordigheid mocht wandelen; en dat ik zovan Hem mocht leren, door de indruk van Zijn nabijheid, mij te wachten voor het zondigen?* Psalm 28:42. Maar ik was oprecht bij Hem, en ik wachtte mij voor mijn ongerechtigheid, en om God in stille verwondering te prijzen? Psalm 113:2.

*Is dat uw zielezucht,
God na op 't hart te dragen?
Treed zuchtend zomaar voort,
Dat is des Vaders welbehagen;
U krijgt welhaast dit heilgenot,
Doch niet in deze tijd;
Die vreugde wordt voor u bewaard,
U krijgt die in de eeuwigheid.*

37. Is het u zo dierbaar, een diep ontzag voor God in uw ziel te gevoelen; hebt u er een groot genoegen in heilig te leven, ware het mogelijk, voor het Aangezicht van Die hoge Majesteit, Gen. 28:17, omdat die goedertieren God het zowaardig is, en niet als een aards koning gevreesd en geëerbiedigd wordt? Deze toch wordt meestal alleen gevreesd omdat hij op een hogen troon zit, van welken hij gebiedt en straft; maar de Heere, omdat Hij zulk een heerlijk, Genadig, en Barmhartig God is, Pred. 5:1. Is ook dat uw begeerte, in heilig ontzag voor en met dien God te verkeren, en u te gedragen zoals het een wormpje past? 1 Tim. 2:8.

*Ziet u dat zobetamelijk in?
In zulk een staat uw groot gewin?
Ziet u daarin een groot geluk;
De dwaas beschouwt het als zijn druk,
Maar voor d' oprechten is het zoet,
Hun blijdschap, en hun hoogste goed.*

38 Is dat de blijdschap van uw ziel, nabij God te leven, en in vrijmoedigheid tot de Heere te mogen naderen, dat de Heere dan ook in gunst en liefde tot uw ziel nadere, Psalm 78:28, zodat uw hart in liefde ontstoken wordt door Zijn liefelijke nabijheid, en u uitgelokt, uzelf met al uw bezwaren en bekommernissen in Zijn liefdearmen over te geven en toe te vertrouwen. Zou u dan niet met Azaf willen uitroepen: *O, hoe goed is het, nabij God te zijn!* Zo door die liefde gewonnen en omstremgeld te wezen: Hooglied 7:5; en zo aan Zijn liefdeshart gebonden te zijn? Zou dat uw hart voldoening kunnen geven? Is het u veraf leven een last, en het nabij leven, integendeel, vermaak? Luc. 9:33 en Hoogl. 7:6.

*Der Hemelen Engelenschaar,
En de Heiligen in een rei
Loven, lieven nu,
En proeven van nabij;*

*Zucht gij, o ziel, maar voort!
 Al snikkend van verlangen;
 U zult dit heil eerlang
 Ook smaken van nabij.*

39. Is de kennis van de volheid, die er in God is, voor u gene wetenschap, tegenover al het gebrek dat u in uzelf ziet, daar alles bij uzelf ontbreekt, wat tot zaligheid nodig is? Jer. 31:31. En hebt u die niet in alles nodig; weet u niet wat het zegt: hongerig, dorstig, en ontbloot te zijn; zijt u daarvan niet innerlijk overtuigd? Ezech. 36:28 en Hos. 14: 5,6 en 7. Is het niet de taal van uw ziel: *is er iemand arm, dan ben ik het, ja, er is niet een schepsel zo als ik!* Zie, lieve zuster, zulke armen zijn eigenlijk rijk, want zij kunnen met niet minder voldaan zijn, dan met de toepassing op henzelf van dat volle en dierbare verbond. Likt dat uw hart niet uit, wenst u niet die dierbare verbondsgoederen deelachtig, en alzo rijk te zijn in de dierbare Heere Jezus Christus?

*O gij! die zo een arme zijt!
 Zijt rijk in dat verbond;
 Omdat uw hart daarnaar zucht,
 Als zijnde dat uw grond.*

40. Kent u dat, de Heere achteraan te klagen om een nieuw hart? Psalm 51:12. Een hart, dat zo gebogen, en door de Heere gemaakt is? Verlangt u daarnaar? Maakt dit veeltijds uw klacht uit: *Och! mocht de Heere mij een nieuw hart geven, en dat dit stenen hart van mij mocht worden weggenomen, dat mijn hart mocht smelten als was, vanwege de goedertierenheid des Heeren!* Hetzij onder het horen prediken of lezen van God Woord, hetzij onder de samenspreking in het gezelschap der vromen over de grote liefde, die de Heere tot Zijn volk heeft? Ezech. 11:19 en 20. Want God kan Zijne genadegaven aan zulk een hart kwijt, omdat het wil, zo als God wil; eist God dat de ziel een heilig en diep ontzag voor Hem heeft, en zij voor Zijn Woord beven, die ziel begeert dat ook. Ja, zo handelbaar is dan het aan God onderworpen hart, dat het zulks wel aanstonds wil betrachten; en somtijds zucht het: *Heere, gebied maar; doch, Heere, geef wat U gebiedt, en maak mij aan Uw gebod gelijkvormig.* Psalm 35:4 en 119:113. Het is dan de zucht:

*Och, dat het ongelooft eens zweeg,
 Dat Jezus eens de ere kreeg
 Van mijn vernieuwde hart,
 Dat is beloofd in 't heilverbond!
 En dat mijn, nu nog zuchtend hart,
 Mocht rusten op die grond.*

41. Bent u zo gesteld op nederigheid, op kleinachting van uzelf, bent u daar zo bekoord op; zo in het spreken en overdenken, als in uw wandel onder de mensen? Jes. 55:15, Jac. 4:6 en 1 Petrus 5:5. Bent u zo bekoord door het beeld van Jezus, om ook daarin een navolger van Jezus te zijn, dat Hij zegt: *Leert van Mij dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart?* Matth. 11:29. Zou u dat zo graag van Jezus leren, is het wel eens uw zuchten: *Och, mocht ik toch meer een vernederd hart hebben, dat gezuiverd is van alles wat mezelf is. Och, Heere! Maak mij aan U gelijkvormig!* 1 Tim. 5:11. *Want Gij, Heere! Die de nederigheid Zelve zijt, U hebt ook lust in nederigheid; och, versier ook mijn ziel met zulk een nederigheid!* O, ziet! u die om deze ware nederigheid des harten zucht, u bent er mede versierd, maar nog niet zo als u dat wel wenste. O, kon u dat eens geloven, dat het uws Bruidegoms lust is u zo te zien. Daarom, zo nederig u uzelf bevindt, buig u voor Hem neder.

*Hij is 't, die liever leert
 Als u van Hem wilt leren;
 Zet open maar uw mond
 Tot zuchten en begeren;
 U proeft welhaast het heil
 Van deze zoete Bron,
 Die 't opgeblazen hart
 Van hoogmoed overwon.
 O Naam, zo wonderzoet!
 Wat straalt u mij in 't hart?
 Bekoort u mij 't gemoed!*

42. En ook de deugd van zachtmoedigheid. Is die ook niet begeerlijk voor u? Spr. 3:34 en Matth. 5:5. Zo geestelijk zachtmoedig te zijn, zo inschikkelijk voor uw medemens, een stille in den lande, de zachtmoedigen Jezus gelijkvormig? Gal. 5:22 en Gal. 6:1. Zo traag tot toorn gelijk Jezus was; zou u Hem ook daarin wel gelijk willen zijn? Is het uw hart niet tot droefheid, dat u zo dikwijls het tegendeel gewaar wordt? Dat u zowenig deze schone deugd van zachtmoedigheid in uzelf ontwaart? Matth. 11:22. Doet het uw hart niet gevoelig aan, als u die liefelijke, stille, zachte gestalte in anderen gewaar wordt; en is het dan niet uw zuchten: *Och, was ik ook maar zo!* Had ik ook maar zulk een zachtmoedig hart? Kol. 3:12. Dat ik ook maar zo kon verdragen, en mijn nood aan Jezus klagen! Zou u dan niet gelukkig zijn? Is het niet uw ziel:

*Had ik zo 'n zachten aard,
 Was die aan mij gepaard;
 Geluk was dan mijn staat!
 Maar, kind van Jezus' Koninkrijk,
 Te trachten naar die deugd
 Is ook genadeblijk.*

43. Is het voor uw ziel zoet en aangenaam, uzelf in een boetvaardige zielsgestalte te bevinden, en rouw te dragen met Efraim, vanwege uw zonde? Jer. 31:19. Om uw boetvaardige tranen in de schoot van uw lieve Bruidegom Jezus? Zou u daar liever een dag verkeren, dan duizenden in de wereld, om er de zonden der wereld na te volgen? Zou u liever de voeten van Jezus nat maken met uw boetvaardige tranen? Luc. 7:28. Zou u zo graag wenen met Maria aan het graf van Jezus? En dat niet alleen over grote, maar ook over kleine zonden; gelijk de verloren zoon, Lukas 15:11? Zou u wel bij ogenblikken uw bedstede willen nat maken met uw tranen, gelijk David, Psalm 6:7, en uitroepen: *Och!* dat mijn hart van tranen kon vloeien, om er mijn leger mee te bevochtigen? *Och!* dat mijn hoofd water ware, en mijn ogen als een springader van water om nacht en dag mijn zonden te betreuren! Is de zonde zulk een groot kwaad in uw ogen, dat u die nacht en dag wel wilt bewenen? Zie, geliefde zuster, dat is geen werk van een natuurlijk mens. Zou u zo graag eens willen uitwenen, en is het uw bede dat de Heere er mede voort moge gaan u te overtuigen, en u de zonde te ontdekken?

*Is zuivere boetvaardigheid,
 Bij u zo gewaardeerd;
 Al hebt u dan geen tranen meer,
 Uw zonden te betreuren,
 Dat hebt u toch geleerd.*

44. Zijn liefdetranen een kleinood in uw oog, en genoot u daar zo graag wat van aan deze zijde van de eeuwigheid? Zuivere liefdetranen in Jezus schoot uit te storten, van liefde te schreien, omdat Jezus het zowaardig is? En vindt u dat het u zobetamelijk zou zijn, terwijl u uzelf er toch niet brengen kunt. Zou u soms niet de tijdelijke gave zelfs, die de Heere u in Zijne genade in dit leven toeschikt, hetzij uw eten, uw drinken, uw kleding, en wat dies meer zij, met uw liefdetranen willen besproeien. Hoogl. 2 : 4en 5, daar ge uzelf dit alles zo onwaardig weet? 1 Kor. 10:30. O, u beparelt uw weg met tranen, omdat uw Bruidegom zo goed is! O! mocht u het eens weten, hoe zoet, hoe liefelijk en welkom dit voor uw Bruidegom is. Want dan:

*O! gij zoete, lieve Jezus' Bruid,
Dan vloeide er zeker nog een beek
Liefdetranen uw ogen uit.*

45. Is het uw hartewens een oprechte, kinderlijke gestalte voor de Heere te bezitten? Had u graag een goed, welgeaard, kinderlijk hart, dat niet graag iets doet tegen de wil zijns Vaders; omdat u zo graag datgene zou doen wat de Heere welbehagelijk is, en u er voor hoopt te wachten, iets te doen, dat tegen de wil des Heeren is? Opdat u door uw handel en wandel de Heere geen oorzaak van ongenoegen moogt geven; maar integendeel Zijn liefelijke nabijheid zou mogen genieten? Psalm 19:14. Wel, dat is een rechte, kinderlijke gestalte, want de aller zwaksten zelfs in de genade zouden zo graag doen wat de Heere welbehagelijk is. En nu, geliefde Zuster, vraag het uzelf eens af, of het u daarom niet te doen is? Onteer toch Jezus niet door uw ongelooft, maar erken en roem Zijne liefde jegens u. Want:

*O! des Heeren liefdehart
Is tederder, dan u het kent;
Uw zucht; verlos mij toch, o Heere!
Van wat niet is ter uw ere,
Is Hij van u gewend:
Eer toch zou Zijn liefdehart
Van liefde barsten, breken;
Eer zou Hij uw zuchten prijzen,
Als Zijner genade zoete vrucht,
Dan uw gebeden af te wijzen.*

46. Een kind past graag op zijns vaders wenken. Is het u daarom ook te doen, wel op te merken, of de Heere uw ziel ook voorkomt met Zijn wenken? Een kind vraagt graag aan zijn vader wat hij zeggen wil, omdat het veeltijds niet genoegzaam ervaren is om de bedoelingen des vaders te begrijpen. Is het ook gedurig uw vragen: *Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?* Omdat het uw lust is te doen wat de Heere behaagt; Psalm 40:9. En is het u niet verdrietig dat de Heere u niet dadelijk op uw vragen antwoordt? Wilt u de Heere dan wel verbeiden, Hab. 2:3 en blijven wachten, om te mogen opmerken wat Hij tot uw ziel zeggen wil; en met de Psalmist uit te roepen: *Mijn hart is bereid;* Psalm 57:8?

*Het kinderlijk gemoed,
Recht kinderlijk in 't spreken,
De Heere keurt het goed,
Al zij 't nog vol gebreken.*

47. Het kind doet graag wat zijns vaders hart tot blijdschap kan strekken, daar scheidt het zelfs vreugde in. Is het ook zo met u? O! dan bent u gelukkig! Wist u uw geluk maar, want o, dat is zo ondenkbaar groot, dat heeft nog geen oog gezien.

*O, u bent zo gelukkig, ziel,
In wie de Heere Zich verblijdt:
U wacht gewis een blijde tijd,
Die voortduurt alle eeuwigheid.*

48. Het kind wandelt graag met zijn vader; wilt u ook niet de Heere navolgen, waar Hij ook henenga, al was de weg ook nog zrodreueig en moeitenvol, door welke de Heere u leiden wil? Joh. 10:27. Wilt u niet graag bij Hem blijven, al is het in druk en kruis; u wilt Hem immers ook dan nog niet verlaten, maar integendeel steeds achteraan kleven?

*O, volg maar zo de Heere na,
Al zuchtend, houd maar moed,
Want door des Heeren liefdetrek,
Keurt u Zijn wegen goed.*

49. Het kind weet niet overal de weg; en heeft daarom ook nodig dat het door de vader geleid wordt. Is dit ook zo met u? Psalm 25:12. Hebt u ook de Heere als uwen Leidsman nodig, omdat u er zogedurig over moet klagen dat u de weg niet weet? Joh. 10 : 3. Want Hij roept Zijn schapen, en Hij leidt ze, en zij volgen Hem. Is ook niet uw gedurig roepen tot de Heere, om dor Hem geleid en onderwezen te worden, in de weg, dien de Heere wil, dat u gaan zult? Hebt u niet gedurig dien dierbaren Bruidegom, Jezus, nodig, Die toch een Leidsman der blinden is? Immers, Hij heeft beloofd dat Hij de blinden zal leiden in de weg dien zij niet geweten hebben, Jes. 49:10. Hij zal ze voeren aan frisse waterbeken, Psalm 23: 3 en Psalm 42. Zoek dan veel door Die Dierbare Jezus geleid te worden, opdat u niet afdwaalt door uw eigen dwaalziek hart. Want:

*Hij wil u in liefde leiden,
En bij u blijven, zonder scheiden;
Zijn hart is u steeds genegen,
Hij wil u leiden in Zijn wegen,
Ziet Hij Zijn schaap van 't pad verdwalen,
Meedogend zal Hij 't wederhalen.*

50. Het kind is steeds oprecht voor de vader, en wil hem niet bedriegen. Psalm 119:29 t/m 80. Is het ook zo met u, bent u ook graag oprecht voor de Heere, en verschrikt u niet vaak, wanneer u bedenkt hoe vreselijk het is, niet alleen uzelf te bedriegen voor de eeuwigheid, maar ook God te willen bedriegen. Uw gedurig zuchten is: *Och Heere, bewaar mij voor dat schrikkelijk bedrog, zuiver toch mijn harte, en leer mij met David bidden: Laat mij toch oprecht zijn voor Uw Aangezicht*, Psalm 139:23. Wilt u uw hart wel de Heere ten toets geven, of er wel oprechtheid bij u is? Omdat:

*Oprechtheid zonder schijn,
Is uw ziel een medicijn;
Uw lust, uw leven, uw vermaak;
En aangename zielespraak;
Daarom, o Heere! Maak mij, Uw knecht,
In al mijn doen voor U oprecht!*

51. Het kind groeit op tot man, en het verheugt zich er in. Zou u ook niet graag geestelijk groeien, en toenemen in de genade? 2 Tim. 2:1. En is het niet uw gedurig zuchten om gebracht te mogen worden tot de volheid der kennis van Jezus Christus? Is het u niet tot droefheid dat u daarvan zo weinig kennis in u ontdekt? 1 Kor. 13 : 12. Is uw staat van genade

bij u niet vaak verdacht, omdat u die toeneming en dien wasdom in de genade niet in u ontdekt zo als u dat wel begeerde? Het is een natuurlijk mens niet onverschillig hoe te groeien: welgevormd of mismaakt (hoewel het hem beide even goed moest zijn, omdat de Heere het zowil.) Is het ook zo met u? Alleen te groeien in letterkennis is het recht en alleen begeerlijk groeien niet. Maar is dit uw begeerte, dat de geestelijke mens opwasse in de ware heiligheid en nederigheid, in dat zalige God te kennen door het geloof? Zou u zo graag met de Bruid in het Hooglied uw lieve Bruidegom nodigen: *Och, dat mijn Liefste in Zijn hof kwame, en ate Zijn edele vruchten.* Zou dat uw blijdschap en uw leven zijn, wanneer u zulks door de Heere eens geschonken werd?

*Houd dan maar aan met zuchten
Om deze eed'le vruchten,
Zo klimt u zeker op
Tot enen hoge top;
Maar denkt dat dit volzalig goed
Niet is geschikt voor deze aard;
U krijgt er soms een voorsmaak van,
Maar, daar 't uw ziel niet dragen kan,
Wordt 't voor de eeuwigheid bewaard.*

52. Het kind gebruikt het goed zijns vaders tot bewaring, tot kleding of tot voeding, 1 Petrus 2: 2. Is het ook zo met u? Is uw zielsverlangen naar Die bekoorlijke Heere Jezus, met al Zijn zaligende eigenschappen, die de zielen van Zijn kinderen zo wonderlijk voeden kan, wanneer ze bij ogenblikken gewaar mogen worden dat het liefdeoog van Jezus op hen gevestigd is, dat hen ook wederkerig vruchtbaar doet zijn in wederliefde? Zou u zo graag ervaren, dat die vruchtbaar makende dauw Zijns Geestes uw onvruchtbare ziel kwam bevochtigen? 1 Kor. 12:11. Begeert u wat u in Psalm 84 : 12 leest. O, lieve zuster, houdt moed; want,

*God de Heere, Dat hoogste Goed,
Die uw ziel zo graag ontmoet;
Zal eens u geven dag aan dag,
Die liefde, waar u nu naar smacht.*

53. Het aangenaam licht der zon doet het aardrijk vruchtbaar zijn door hare koesterende stralen; zo doet ook Jezus, de Zon der gerechtigheid, al schijnt het nog zo treurig met de ziel Zijner gunstgenoten gesteld te zijn, al is het alsof de donkerheid en duisternis des afgronds haren bodem bedekt: Mal. 4 : 2. *Ulieden daarentegen, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan.* Zou u door die Liefdezon, uw Levensbron, zo graag bestraald willen zijn. Is uw zuchten: *Och, dat die ziel verwarmende zon mijn ijskoude ziel eens koesterde, daar ik gedurig klagende moet uitroepen:*

*Dat hart gelijkt een steen!
Zo vindt g'er nauwelijks een,
Och, mocht het eens gesmolten wezen,
Och, merkt' ik eens des hemels Vlam,
Dat die mijn hart smelten kwam,
Mijn ziel zou dan genezen.*

Is die Zon u zo dierbaar daartoe, dat zij uw donkere ziel verlichtte. En wandelt u zo graag in dat u bestralend Zonnlicht, opdat het alle schuilhoeken van uw hart doorzoeke, en u alle *wangestalten van uw verdorven hart mocht leren kennen?*

*De Zon nu schuilt zeer dikwijls weg,
Door nevels, of een duistere wolk;*

*Zo ook schuilt soms die liefdeZon
Voor Gods beminde volk.*

54 Gaat uw hart ook niet gedurig uit naar die Fontein des heils, opdat door deze uw ziel gewassen en gereinigd moge worden van alle aanklevende verdorvenheden, omdat u zo graag rein zou zijn, gelijk de Heere, Die u geroepen heeft, rein is? Zach. 13 : 1. Beschouwt u dat als iets begeerlijks, omdat u die heilwateren zonodig hebt. En zou u zo graag met David van al uw onreinheid gewassen zijn. Psalm 51 : 9. Is uw gedurig zuchten: *Och, was ik maar gewassen in die liefelijke Fontein des heils, zulks zou mijn ziel verkwikken.* Mocht ik die zoete wateren drinken, uit die Fontein, waaruit al zo menige ziel rust en verkwikking vond; wat zou mij hart zich verlustigen, en wat zou het verfrist zijn, dat hart, dat soms schijnt te versterven en uit te drogen. Zou dat volkomen naar uw hart zijn, gedurig te mogen drinken van de wateren des levens; opdat u bemoedigd uw reis moogt voortzetten? Wees dan goedsmoeds;

*Gij, die het reine zoekt!
In 't reine u zoekt te baden;
Uit deze Heilfontein,
Van volheid overladen;
Lave eens uw reine ziel,
De volheid nimmer moe;
U vloeit die Heilfontein,
Tot d' Eeuw der Eeuwen toe.*

55. Zoekt u in alles God te verheerlijken, en van uzelf af te zien, om Hem alleen te roemen. Psalm 115 : 1. Is het uw hart droefheid, dat de Heere zó weinig de eer krijgt. Zou u Hem zo graag de kroon van vrije genade zien dragen? Gal. 2 : 20. Wenst u dat uw eigen ik uitgebannen zij? Jes. 37 : 20. En zou u zo graag van eigen zin, eigen wil, eigen lust, liefde, drift, vermaak, achtung, en ook uw eigen roem verlost zijn?

*Ja, houd maar vol de strijd,
Zo raakt u aan uzelf kwijt,
Treed maar moedig voort,
In 's Heeren kracht verblijd;
Eens leeft u door Zijn Geest,
Verlost ook van uw eigen;
Schoon u wel veel bederft,
Hij wil in liefde zwijgen.*

Lieve zuster!

Hier heb ik enige kentekenen opgesteld, leg uw hart er bij neer; ik wens verder de Heere over te laten of het Hem behage moge om Zijn onmisbare zegen er over te gebieden! Maar ik zal nu nog trachten enige tegenwerpingen, aan een zoduister en bestreden ziel eigen, op te lossen, om dan onder biddend opzien tot de Heere te eindigen, in een vertrouwend wachten dat Hij uw duistere ziel met Zijn Licht en Genade bestrale.

Eerste tegenwerping. *Ik kan niet geloven een begenadigd kind van God te zijn, mijn hart zegt mij het tegendeel, slechts daarvan ben ik overtuigd.*

Antwoord. Dit is volstrekt nog geen bewijs dat u geen genade in de ogen des Heeren gevonden hebt, uw hart zegt u dat, maar uw hart kan u bedriegen, en de satan kan door het ongeloof uw hart zo danig gevangen houden, dat het u onmogelijk is u aan de genade vast te klemmen.

Tweede tegenwerping. Het blijkt zelfs uit de daden, want het is waar, gelijk u gezegd hebt, dat een Christen door zijne spraak openbaar wordt; zonu is het ook met mij gelegen, want in de werkzaamheden van mijn hart wordt ik openbaar; en ja, ik kan niet ontkennen dat ik wel iets ondervonden heb van hetgeen u hebt gesteld, de werkzaamheden der ziel te zijn die bij een waar christen gevonden worden; en ik kan ook niet ontkennen dat het mijn begeerte wel zou zijn, en dat mijn hart daarnaar haakt, ofschoon ik de lust daartoe niet zo sterk in mij bevind als het behoorde.

Maar och, helaas! Zou ik kunnen geloven genade in de ogen des Heeren gevonden te hebben, daar zich in mij zulk een monster van zonden bevind. Nee, mijn wandel getuigd tegen mij, ik leef zonder een God voor mijn hart; ja, ik bevind juist het tegenover gestelde, want mijn hart is vol gruwelen. Ik gelijk een Atheïst in mijn wandel onder de mensen, het somtijds met mij alsof er Hemel noch hel is, of de Heere Jezus niet bestaat. Het is al dood wat ik in mij bevind; ik gevoel geen liefde voor God, noch voor de Heere Jezus in mijn hart, het is met mij ver van heiligheid, maar integendeel bevind ik mijn hart vol van alle onreinheid. Voorheen was mijn hart los van de aarde, maar nu gevoel ik mij vol van de dingen dezer wereld, en mijn hart is er als aan gekleefd; ja, de zonden die ik voorheen niet kende, komen nu in mijn hart op, en verontrusten mijn ziel.

Voorheen was ik zo zachtmoedig, en nu, om het minste schijnbaar ongelijk gevoel ik de toorn in mij oprijzen, ik heb zulk een boze natuur, opgeblazen, wraakzuchtig, hoogmoedig, ja, lui en lusteloos om des Heeren Woord te onderzoeken. Ik ben zo blind in de kennis van Gods Woord, ik heb zulk een hard harte, ik bevind in mij zulk een onbuigzame onwil om te doen wat de Heere wel behagelijk is; en dat is immers waar, dat de godzaligen vurig van geest zijn, en het is een vrijwillig volk!

Voorheen heb ik nog wel eens goede hoop gehad, maar nu ziet het er zotreurig uit met mij, het is of alle lust en begeerte tot het een nodige mij ontvalt. Daar ik vroeger zulke hijgende begeerte gevoelde om des Heeren Weg en Woord na te speuren, moet ik nu dikwijls tot mijn diepe beschaming ervaren dat ik geen lust er toe heb. Wat had ik vroeger een heilbegerige lust in het biddend onderzoek; het kon mij wel eens zijn dat ik er nachten aan besteed zou hebben, als het mij eens gebeurde, om de toestand, waarin ik mij bevond, beschreven te vinden, hetzij in Gods Woord, hetzij in een godsdienstig geschrift. De dingen der aarde waren ver van mij, en het was mij een zielsgenot te mogen opgaan naar Gods Huis, of naar de oefeningen, waar de Godzaligen vergaderd waren; en nu kan ik het buiten dit alles maar al te goed stellen, en hetgeen ik nog doe is meer uit gewetensdwang dan uit de ware liefde tot de Heere Jezus, en met een koud hart. Daarom kan ik niet geloven zaligmakende genade van God verkregen te hebben.

Ik antwoord: Deze staat is ellendig, doch niet geheel zonder straal van genade en hoop.

- Vooreerst. u merkt immers zelf hoe ellendig en gevaarlijk deze uw staat is.
 - Ten tweede. Vraag het uzelf eens af, als u eens in een bedaarde gemoedstoestand bevindt, of u dat leven, wat wij u daar hoorden verhalen, niet met een vol gemoed voor de Heere wilt bekennen, dat het geen leven is waarin uw hart begeert te leven.
 - Ten derde. Vindt u in uzelf gene onvoldaanheid en ontevredenheid dat het zó met u gesteld is; immers ja?
 - Ten vierde. Het zou immers uw hart tot blijdschap zijn als u eens uit die staat gered werd? En het is toch uw zuchten: *Och, mocht ik eens uit die droevige toestand verlost worden?*
 - Ten vijfde. Vindt u niet dat er wel eens ogenblikken komen, dat u die ellendige staat van uw ziel van hart betreurt, en wenst u niet die gedurig te bewenen?
- Nu, lieve zuster, wat zegt hierop uw bekommerd gemoed?

Derde tegenwerping. Het is al te ellendig met mij gesteld, het is te ver met mij gekomen, het heeft al te lang geduurd, en het wordt nog hoe langer hoe erger; en de Waarheid zegt immers: *de Godzaligen zullen groeien als mestkalveren*; dit is bij mij juist het omgekeerde, het gaat bij mij van ondeugd tot ondeugd; ja, ik wordt in mijzelf gewaar een sterk groeien, maar gelijk dat van het onkruid, hetwelk opwast tot verderf!

Ik antwoord: Duizenden van zulke klagers zijn alreeds in de eeuwige heerlijkheid, wier klacht was gelijk de uw nu is, en zij zijn er evenwel gekomen, daar waar de Heere hun een plaats bereid had; zij zijn klagende de Hemel ingegaan. Maar hoe komt het toch dat u zo klaagt? Zult u antwoorden omdat u gewichtige redenen daartoe hebt: dan vraag ik u in ernst af, wie heeft u dan klagen geleerd?

Vierde tegenwerping. Men kan zichzelf zoveel inbeelden, en omdat men van anderen de zaken hoort bespreken, zal men gaan napraten, en alzo zichzelf bedriegen voor de eeuwigheid; zo vrees ik dat het met mij gesteld is.

Ik antwoord:

Is het wezenlijk wel waarheid, dat ge uzelf alzo bevindt; zou u dat hebben leren napraten, dat u uzelf zó ellendig gevoelt? Dat is toch geen napraten, want alzo bevindt u uzelf te zijn, uw eigen woorden zouden u kunnen bestraffen. Als een oprechte ziel eens aan u klaagde over de ellende waarin zij zich bevond, was het dan soms niet uw zuchten: *Ik ben nog veel ellendiger dan gij?* Indien u zo ellendig was als ik mij bevind, dan zou u nog wel anders klagen.

En als u eens met God en uw ziel alleen zijt, is het dan niet dat u voor de Heere over uw ellende klaagt, dat u zo lang in dien droevige staat moet omzwerven? En zou u dan daarom geen begenadigd mens kunnen zijn? Indien een man eens lang van zijne vrouw verwijderd leefde, omdat hij in een ander land moest rondzwerven, en men daarom ging zeggen dat die vrouw geen man had, zou men dat niet als een onverstandige redenering mogen beschouwen? Immers, die man moest om gewichtige redenen zo lang van zijn vrouw verwijderd leven; maar toch blijft evenwel het hart der vrouw voor dien man kloppen, evenzo klopt en verlangt het hart van de man om de vrouw weder te zien, al duurt het nog zolang. Evenzo is het immers met u. Want al heeft uw omdwalen nog zolang geduurd, uw hart blijft toch voor Jezus kloppen. En al gevoelt u daar somtijds zowenig van, dan nog zal uw hart in verlangen uitgaan als het andere vromen over de dierbaarheid van Jezus hoort spreken. Jezus heeft gewis om onzer zonden wil altijd reden om Zich te verbergen. Maar ook verbergt de Heere Zich wel eens voor een tijd, om de zielen van Zijn kinderen meer met verlangen naar Hem te doen uitzien, opdat alsdan Zijne verschijning aan de ziel aangenamer en inniger zou zijn, en opdat Zijn liefde als die eens tedere zielsvriend, met meer vrucht zou worden aangenomen en omhelsd. Maar de Heere wil aan geen uur noch tijd gebonden wezen. Ja, zelfs laat de Heere soms Zijn liefste kinderen tot de dood met de verschillende ellenden worstelen, omdat de Vader het zo wil, en omdat de Heere dikwijls de ellende naar ziel en lichaam voor de zielen van Zijn kinderen wil dienstbaar maken, om hen te omtuinen, en voor erge struikelingen te bewaren. Och, wil toch stille zijn, en dankt er de Heere voor, dat Hij u aan uzelf heeft willen bekend maken, dat u zulk een ellendige bent.

Vijfde tegenwerping. Indien u mij maar kende, maar u weet niet hoe het met mij gesteld is; ik vrees dat ik nog met alles bedrogen zal uitkomen; u oordeelt maar naar hetgeen u van buiten ziet en hoort, maar als u eens wist wat een hart ik in mijn binnenste omdraag, dan zou u wel eens anders oordelen, en niet van mij denken, zo als u nu doet.

Ik antwoord:

Ook in deze reden tracht u iets te beweren wat u in waarheid niet kunt: dat ik anders over u zou oordelen, wanneer ik u meer van nabij kende. Maar zo hebben al zovelen in hun hart gesproken, die tot beschaming van dat bedrieglijk ongeloof reeds lang in de Hemel zijn, en

een uit die velen is David. De natuurlijke mens klaagt zoniet, die is met deze bekommring niet zo vervuld; die zegt: hij zal er zo goed komen als de beste; zijn hart zegt hem, dat hij zo slecht niet is. En is het bij u niet gedurig zuchten: *O Heere! Laat mij toch niet bedrogen uitkomen!* Daarom, wees gerust, de Heere zal u voor bedrog bewaren; denk toch niet dat de Heere Jezus u daarom minder liefheeft, omdat u zo zuchtende en klagende uw weg moet gaan. O nee! Des te meer zal Hij zich over u ontfermen!

Waarde zuster!

Deze weinige letteren had ik u te schrijven. Mijn hart- en liefdewens is, dat de Heere het voor u moge doen opklaren, en u geven te geloven dat Hij uw hartewens vervullen zal. Als de Heere eens tot u kwam met de vraag: *Wat wilt u dat Ik u doen zal?* Zou de Heere niet al zuchtende dit antwoord van u krijgen: *Och Heere, dat u mijn ziel uit die droevige en duistere staat verlost en dat u al die tegenstand en al dat hardnekkig ongeloof eens met Uw almachtige kracht kwam neerwerpen, mijn verdorvenheid wegnam, en mij een nieuwe mens schiep, in ware godzaligheid en heiligheid. Och, leer mij toch in waarheid een nederig leven beoefenen! Och Heere! Dat ik daartoe verwaardigd mocht worden, dat er oprechtheid in mij gevonden werd, en dat u als Koning over mij wilde heersen!*

Wees goedsmoeds, Hij zal u voor Zijn voeten niet doodslaan, omdat u Hem zo graag als uwen Koning zou willen erkennen, en dat het u alleen dan goed zou zijn, als Hij u kwam te overwinnen! O! wist u eens hoe zulk een oprechte keus het hart van Jezus verheugt, hoe graag Hij deze klacht hoort! Och, dat Hij door Zijn almachtige kracht het ongeloof in uw ziel eens kwam verbreken, en dat u eens gelovig mocht zien hoe gelukkig u zijt! Want:

*Uw geluk is zonder maat,
Eeuwig heerlijk is uw staat!*

O! u bent Gods beminde, des Vaders kind. Jezus' Bruid, Zijn volmaakte, Zijn schone, Zijn duive, Zijn woonstede! O, mocht het u maar gegeven worden te geloven; hoe zoet en zalig zou dat voor u zijn!

En al was het dan al wat duister, zodat u moest gewaar worden hoe vol uw hart nog was van aanklevende verdorvenheden, waardoor u met vele zuchtigen uw weg zou moeten gaan! De vraag zou dan in uw hart opkomen: *zou de Heere daarmede iets bijzonders met mij voor hebben, dat Hij dan Zijn grote Naam maar in mij verheerlijkte. Hij is de Heere, en weet wat goed voor mij is; dat Hij Zijn genade dan maar in mij groot make.*

Laat het veel uw begeerte zijn uw ziel te mogen verkwikken aan de beekjes van Zijn gevoelige genade; maar wees niet zodwaas daaruit uw staat op te maken, ga daartoe tot de Fontein zelf. Neem veel uw toevlucht tot de Oceaan van Jezus liefde, opdat de wateren van genade uw ziel bevochtigen, dan zult u veel vrucht dragen. En kom daartoe zo als u bent, zo naakt, zo blind, zo liefdeloos, en met uw harde hart, en toon maar uw gedaante, want Hij roept u.

*'t Is Ziele kom maar naakt,
U bent in Mij volmaakt.*

Dat droevige, om nog iets te willen medebrengen, daar worst Jezus' volheid mede ontkend, en o! dat is zo een kanker voor de ziel, dat beneemt zode lust en de vrijmoedigheid, omdat men zichzelf zo ongeschikt bevindt. Want zal men tot de Heere gaan om genade en hulp te bekomen, en men ziet op zijn gestalte, dan ontzinkt het hart, en men durft niet, terwijl men juist Jezus nodig heeft. En is het dat de ziel het op een bijzondere wijze verbeurd heeft, dan durft men ook niet naderen, het hart wordt zobeklemd; er is geen vertrouwen op Jezus' volmaakte barmhartigheid; en zo komt het dat men terug blijft.

Maar zo doet u immers in het natuurlijke niet, want zijn uw handen vuil, u zult ze eerst trachten schoon te maken. En u moogt immers met uw geestelijke handen des geloofs tot de Fontein des levens gaan, om u daarin te laten zuiveren van al uw zonden. En de vijand van uw ziel heeft niets liever dan dat hij u daartoe krijgen kan, dat u niet tot Jezus durft gaan; daar werkt hij op, en u blijft dezelfde, en onvruchtbaar. En Jezus krijgt geen eer van Zijn liefde!

O! schaam er u toch over, daar u zo een goede Heere dient, Die zolief en zacht is. O! hoe kan het van uw hart zulke harde gedachten van Hem te koesteren; schaam u toch vanwege uw ongeloof. Want Zijne liefde is zo wonderzoet! Hij heeft er zulk een behagen in u wel te doen. En dat Hij u zo met uw ellende laat worstelen, daarvan weet Hij het best wat u nut is: misschien is het wel opdat u niet opgeblazen zou worden, of om u voor andere zonden te bewaren. Maar Hij zal het dwalende schaap niet al te zeer laten wegzinken in moedeloosheid, maar Hij zal het op Zijn tijd opzoeken, en als de Ontfermer leiden en in Zijn schoot dragen. Hij zal het in Zijn armen nemen, opdat ze liefelijk op Hem mogen leunen en zich vermaken in Zijn veilige bewaring. Want Hij weet Zich te voegen naar de gang van Zijn zwakke schapen. Want:

*De zwakken doet Hij zachtjes gaan,
De sterken drijft Hij harder aan;
Maar handelt met 't gekrookte riet
Zeer teder, en verbreekt het niet;
En 't rookend wiekje leidt Hij zacht,
Dat rookt in jamm're boezemklacht:
Hij blust het niet, maar blaast het aan
En doet het in Zijn wegen gaan.*

Die tot Hem komen, zo als ze zijn, om door Hem bewerkt te worden opdat ze voor Hem mogen leven, zal Hij niet van Zich verstoten. Want eer zij roepen zal Hij ze antwoorden. Hij neigt Zijn oor tot hun geroep, en Zijne genade is voor de ziele genoeg.

O! wat is het toch een rijk God, tot Wie u uw toevlucht hebt leren nemen, zo algenoegzaam in Zijn volheid, zo vol van genade en van eeuwige barmhartigheid.

Merk eens wat antwoord de Heere Jezus aan Petrus gaf op de vraag: *Hoe menigmaal zal ik mijn broeder vergeven? Zevenmaal?* Maar Jezus antwoordde: *Niet zevenmaal, maar zeventig maal zevenmaal.* Hoeveel te meer zal uw Hemelse Vader de zonden vergeven hen, die Hem daarom bidden. O! wat een ontfermend God, en graag vergevend vader! Wat een medelijdend Bruidegom. De Heere geve u maar veel, door Zijn genadelicht, leven en zaligheid te genieten.

O! geliefde Zuster, mijn tedere liefdewens is, dat het u maar veel gegeven mag worden om voor dat Waardig Wezen veel met eerbied en kinderlijke vreze neder te knielen, en met een teder gemoed Zijn Heilige Naam te mogen verheerlijken.

Och, dat Hij uw hart en mond vervullen mocht met Zijn lof, om te vertellen wat Hij aan uw ziel gedaan heeft, tot verheerlijking van Zijn onverdiende genade! Dat Zijn ontzaglijke hoogheid en geduchtheid, en al Zijn grote deugden een diepe indruk op uw hart mogen maken, om ten allen tijde met vrijmoedigheid voor Zijn Naam en zaak te mogen uitkomen; en dat u als een onbevleete moogt wandelen in deze droevige dagen, en nog als een flonkerende ster in de zo bestredene kerk van Jezus, uw liefhebbende Bruidegom, moogt wandelen, ja, velen van Gods uitverkoren volk tot jaloezie moogt wezen!

De Heere doe u blinken als een sterre aan het uitspansel! Wekt veel elkander daartoe op, hebt elkander hartelijk lief, zonder verdachtmaking van elkander; maar acht veel liever een ander meer dan uzelf, en werpt zoal uw bekommernis op Hem, Die gezegd heeft: *Ik zal het maken;*

en Hij zal voor u zorgen. Wees in alles getrouw, en Zijn trouw zal u in alles blijken; Hij zal niet laten varen het werk Zijner handen, want Hij kent degenen die de Zijnen zijn, en die Hij liefheeft, heeft Hij lief tot de einde. Daarom, de zielen die Hem zoeken, zullen gewis leven.

De Almachtige ondersteune u dan van onder Zijn eeuwige armen, Hij overdekke u met Zijn schaduw, en bevestig u in Zijn liefde! Hij zij u tot een Schuilplaats om gedurig bij Hem te wonen; en Hij doe u met een blijvende indruk van Zijn Majesteit, genade en barmhartigheid, uw dagen voleindigen, en Zijn heerlijke toekomst verbeiden!

Groet al degenen die mij kennen, en die de Heere Jezus in onverderfelijkheid liefhebben.
Amen.